

EN KONTINENT I FÖRÄNDRING

I Latinamerika tar allt fler länder sig ur beroendet från USA och går mot självständighet och rättvisa. Rebell ger här två nedslag på motståndets kontinent.

Revolutionens Venezuela

TEXT: JESPER PERNHALL

TIDIGARE I ÅR vann den progressiva sidan i Venezuela en folkomröstning. Omröstningen gällde ändringar i grundlagen.

Den ändring som uppmärksammades i svensk media var att begränsningen av antalet mandatperioder för folkvalda politiker togs bort.

Men efter denna seger har de vart relativt tyst som vanligt om vad som händer i detta progressiva land. Efter folkomröstningen proklamerade presidenten Hugo Chávez att en ny epok i det bolivarianska projektet startat. Denna nya era innebär en fördjupning av försöket att föra landet mot socialismen och det är nu den svåraste kampen börjar.

De första tio åren av processen har varit en kamp för att tillfredsställa de mest grundläggande behoven som sjukvård och skola åt alla.

Nu skall processen ta ett nytt steg. Samhället ska omformas från grunden genom att förskjuta makten från de folkvalda till folket. Samtidigt sätts dock de viktiga frå-

Honduras - militären tar makten

TEXT: MARCIA ESCOBAR

DEN 28 JUNI BLEV Honduras president Manuel Zelaya kidnappad av militären i huvudstaden Tegucigalpa. Presidenten fördes bort i ett plan till Costa Rica som i praktiken är en del av USA.

Kuppmakarna, med Roberto Micheletti i spetsen, blockerade massmedia direkt. När nyheten om kuppen trots det spred sig gick folket ut och demonstrerade och krävde att Zelaya skulle komma tillbaka.

Demonstrationerna var fredliga och i början var inte militären aggressiva, men detta kom att ändras. Genom utgångsförbud och våld mot demonstranterna visade de att de stod emot folkets demokratiska krav.

MAN KAN UNDRÅ VARFÖR det blev statskupp i ett litet och fattigt land som Honduras. Ord som militärjunta och militärkupp känns lite gammalmodiga. Men vi får inte glömma att Latinamerikas historia präglas av diktaturer.

Men att Honduras har blivit en till i mängden beror på de sociala reformer som Zelaya försökt göra i landet. Stormakten

USA tyckte självklart inte om detta eftersom förändringarna inte gynnade elitens och USA:s intessen, utan istället inriktade sig på att stödja arbetarklassen och folkmajoriteten.

Manuel Zelaya har också skrivit på medlemsansökan till organisationen ALBA (bolivarianska alternativet för vårt Amerika) som skapades av Kuba och Venezuela. Organisationen syftar till att länderna i Latinamerika genom ett solidariskt samarbete ska lyfta sig själva och varandra ur fattigdom och underutveckling.

NÅGRA VECKOR EFTER ATT Zelaya hade blivit kidnappad försökte presidenten återvända. Tillsammans med en rad internationella diplomater samt presidenter och ministrar från latinamerikanska länder åkte han till Honduras för att förhandla med Micheletti.

När folket i Honduras fick veta att Zelaya skulle återvända demonstrerade tiotusentals personer för att välkomna presidenten. Demonstrationen var fridfull men när den kom några meter ifrån flygplatsen, dit Zelaya skulle anlända, öppnade militären

eld och började skjuta mot demonstranterna. Flygplatsen blockerades av militären så att Zelaya inte kunde komma in i landet.

EN REPORTER FRÅN Telesur (tv-kanal från Venezuela) som var där och rapporterade om Zelayas återkomst blev kidnappad och bortförd av juntan. Detta eftersom reportern tagit bilder på skadade demonstranter.

Micheletti använder sig av samma metoder som Pinochet i Chile 1973. Till exempel används sportarenor till att hålla arresterade människor och tortera dem.

Hittills har Kommittén till försvar för de mänskliga rättigheterna i Honduras namngivit 101 personer som har dött, men siffran kan vara högre än så.

IDAG ÄR ZELAYA TILLBAKA i Honduras men Micheletti har fortfarande makten och utgångsförbudet gäller fortfarande. Demonstrationerna blir bara större och större för varje dag som går. Samtidigt har den nya regimen blivit utfryst av delar av världen, och har problem att importera varor.

Utvecklingen i landet är viktig och det folkliga motståndet förtjänar allt vårt stöd. ★

gorna som säkerheten, kampen mot byråkratismen och korruptionen i fokus. Korruptionen inom det venezuelanska samhället är ett stort hot mot socialismen.

Under året har därför kampen mot korruption prioriterats vilket bland annat lett till att den före presidentkandidaten för oppositionen Manuel Rosales i våras åtalades (dock hann han sticka och söka politisk asyl i Peru). Det är inte bara oppositionspolitik som blivit åtalade utan även guvernörer från regeringspartiet PSUV.

ETT ANNAT VIKTIGT MÅL för regeringen är att säkra tillgångar till mat och vatten åt folket. För hur ska man annars kunna få förtroende för sin politik och ena det venezuelanska folket för socialismen?

Venezuela har länge haft en eftersatt jordbruksindustri. Detta har lett till att Venezuela importerat cirka 70 procent av den mat som konsumerats, trots att man har kapacitet att försörja det egna landet och större delen av Sydamerika.

Under 2008-2009 har kampen för jordreformen intensifierats och prioriterats. Regeringen har gått till attack mot storbönder och skyndat på jordreformen. Detta är ett viktigt steg i att bekämpa den nu akuta mat-

bristen men också för att genomföra visionen om att i framtiden göra Venezuela självförsörjande.

En viktig del i jordreformen är att staten har rätt att beslagta jordbruksmark som inte används. Den beslagtagna marken tas i statens ägo och drivs av socialistiska bondekooperativ som istället för att äga marken brukar den.

Ett exempel på ett sådant kooperativ finns norr om huvudstaden Caracas där deltagare i Mision Nerga Hipolitan, som hjälper hemlösa bort från gatan och in i ett fungerande liv, är brukare av jorden.

I AUGUSTI I ÅR BESLUTADE den nationella radio- och telekommunikationsmyndigheten (Contatel), efter att tidigare i år inlett en granskning av alla sändningstillstånd i landet, att dra in tillståndet för 32 privatägda radiostationer och två regionala tv-stationer.

Detta ledde till högljudna protester från högern. Även här i Sverige anklagades Venezuelas regering för att försöka tysta oppositionen.

Granskningen gick ut på att myndigheten skickade ut en begäran om uppdatering av uppgifter om ansvarig utgivare och andra tillstånd som behövs för att få sända radio-

De stationer som fått tillståndet indraget hade antingen struntat helt i att svara myndigheten eller skickat ofullständiga uppgifter.

Flera kanaler som ägs av en radiokapitalist vid namn Nelson Belforts visade sig ha sänt illegalt i över 30 år.

De kanaler som nu tilldelas tillstånd att sända är små lokala radiostationer som finns i bostadsområden eller bland folkrörelser där förankringen hos lokalbefolkningen är deras styrka, istället för de kommersiella kanalerna som stödjer sig på reklam. Dock är inte de nya lokala medierna toppstyrd megafon för Chávez och regeringen. Dessa radiokanaler granskar kritiskt de folkvalda politikerna och dess politik.

TITTAR MAN PÅ FÖRÄNDRINGARNA som sker i Venezuela idag är det inte förändringar som kommit av sig självt. Det är kampviljan hos det venezuelanska folket under en lång tid som tagit dem dit de är idag.

Trots hårt motstånd från den alltmer desperata högeroppositionen som har USA-imperialisterna som sin närmaste bundsförvant har folket lyckats att visa världen att det går att kämpa för socialismen på 2000-talet. ★